

Riktlinjer för arbetet mot våldsbejakande extremism

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Riktlinjer för arbetet mot våldsbejakande extremism	Riktlinjer	2017-04-25 § 138	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1		Tillsvidare
Dokumentinformation	Riktlinjer för arbetet mot våldsbejakande extremism		
Dokumentet gäller för	Anställda inom Piteå kommuns förvaltningar och bolag		

1. Inledning

Definition av våldsbejakande extremism, ” *Våldsbejakande extremism handlar om att bejaka och bruka våld som medel för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer*”.

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som genom våld, eller genom att understödja att andra använder våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Våldet anses vara en legitim metod för att påverka samhället och demokratiska lösningar förkastas. Att förebygga förekomsten av våldsbejakande extremism är av avgörande betydelse för att förhindra att odemokratiska krafter får fäste i samhället. För att göra detta krävs ett väl fungerande och långsiktigt samarbete mellan de aktörer som på olika sätt berörs av frågan. Det handlar om både offentliga verksamheter så som skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, polis och säkerhetspolis samt aktörer inom civilsamhället så som idrottsföreningar, ungdomsorganisationer och religiösa samfund.

Våldsbejakande extremism förekommer både i politiska och religiösa ideologier. Extremisterna finns både till vänster och till höger ideologiskt eller kan drivas av religiösa övertygelser. Begreppet radikalisering (förändringsprocess) är den process som leder till att en person eller en grupp stödjer eller utövar ideologiskt motiverat våld för att främja en sak.

Piteå kommun ska verka aktivt mot våldsbejakande extremism.

2. Fokusområden

Arbetet ska bedrivas inom följande fokusområden:

- Metodutveckling
- Samverkan med andra aktörer
- Stöd till anhöriga
- Stöd till berörda verksamheter
- Utbildning

och på tre nivåer enligt följande:

- Generella förebyggande insatser genom breda satsningar som inkluderar samhällets alla medborgare med fokus mot barn och ungdomar.
- Specifika förebyggande insatser riktas mot specifika problem eller unga i riskgrupper.
- Individinriktade förebyggande insatser utgörs av insatser som riktar sig mot den enskilde individen med ett riskbeteende.

3. Arbetet med våldsbejakande extremism i Piteå

Våldsbejakande extremism är ett samhällsproblem och måste lösas med hjälp av hela samhället. Det är avgörande att samverkan mellan myndigheter stärks men framförallt är en stärkt dialog och samverkan med civilsamhället avgörande. Familj, föreningsliv och religiösa samfund är viktiga för att påverka den unges val då målgruppen ofta har lågt förtroende för myndigheter. Myndigheter kan göra mycket men utan det civila samhället är det svårt att uppnå goda resultat och det är viktigt att samverkan stärks.

Mot denna bakgrund bör ett lokalt arbete i Piteå mot våldsbejakande extremism ske med tre parallella angreppssätt:

- Att förebygga våldsbejakande extremism. Förebyggande arbete med våldsbejakande extremism bör så långt det är möjligt, vävas in i det generella drog och brottsförebyggande arbetet för att inte stigmatisera grupper och undvika strömningar mot extremistiska grupperingar.
- Att främja mångfald och ett inkluderande samhälle samt stärka medvetenheten hos medborgarna om de demokratiska värderingarna.
- Att behandla och stödja identifierade individer som radikaliserats för att få dem att lämna radikaliseringsen.

4. Kommunens organisation för arbetet med våldsbejakande extremism

Ansvaret för att leda och samordna kommunens arbete med att förebygga våldsbejakande extremism ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Samtliga nämnder och förvaltningar har till uppgift att bevaka frågorna inom sitt ansvarsområde. Kommunens kontaktperson externt och internt i frågor gällande våldsbejakande extremism är säkerhetsskyddschef. Uppdraget bedrivs i samarbete med folkhälsostrateg och det lokala PiteBrå (Arbetsgrupp kopplat till Folkhälsorådet i Piteå kommun).

I specifika frågor gällande skydd mot hot och våld, spioneri, sabotage och andra brott som kan hota rikets säkerhet såsom terrorism så skall dessa frågor kanaliseras genom säkerhetsskyddschefen. Säkerhetsskyddschefen sköter särskilt kontakterna med polisen, säkerhetspolisen och försvarsmakten.

5. Samverkan med andra aktörer

Piteå kommun ska vidga samverkansperspektivet med civila samhällets organisationer. Lokala idrottsföreningar, trossamfund eller andra ideella organisationer. Dessa forum ska ses som en resurs där det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism kan utvecklas och bedrivs.

Viss samverkan med andra organisationer som inte ingår i befintliga strukturer kan också behövas. Detta kan exempelvis vara polisens underrättelsetjänst och säkerhetspolisen.

Inom arbetet mot våldsbejakande extremism ingår att bevaka, följa utvecklingen samt samverka både lokalt, regionalt och nationellt inom området. Piteå kommun ska ha ett nära samarbete med andra kommuner för utbyte av erfarenheter, information samt metoder.

6. Utbildning

Kunskap är en grundläggande förutsättning för arbetet för att värna demokrati, mångfald och mänskliga rättigheter mot våldsbejakande extremism. Det är viktigt att berörda chefer och medarbetare inom Piteå kommun har goda kunskaper om den våldsbejakande extremismens omfattning och struktur. Genom ökad kunskap och utbildning av berörda förvaltningar och funktioner kan fler individer fångas upp.

Utsedda nyckelpersoner inom kommunen ska få möjlighet till särskild kompetenshöjande utbildning inom området för att kunna lämna stöd till anhöriga eller närstående.

Det är även av stor vikt att öka medvetenhet hos medborgare i Piteå kommun om orsaker till varför individerna rekryteras eller söker sig till extrema miljöer och vad som startar radikaliseringsprocesser.

Extern samverkan med utbildning och information ska genomföras utifrån möjligheter och behov.

7. Stöd till anhöriga

Oroliga anhöriga eller närstående ska enkelt kunna ta del av information om stöd från kommunen via kommunens hemsida.

8. Stöd till berörda verksamheter

Kommunens verksamheter berörs på olika sätt av våldsbejakande extremism. Det kan handla om situationer som uppstår i olika miljöer eller i andra sammanhang. Genom arbetet mot våldsbejakande extremism ska stöd ges till förvaltningar och eventuellt andra aktörer för att dessa ska kunna orientera sig i sitt ansvar och se över lämpliga insatser.

9. Metodutveckling

Det är viktigt att kommunen följer utvecklingen av preventiva metoder och säkerställer att rätta metoder används för nå resultat i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.